

5.25 Teemaopinnot

Teemaopinnot ovat eri tiedonaloja yhdistäviä opintoja. Ne eheyttävät opetusta ja kehittävät opiskelijoiden taitoja hahmottaa ja ymmärtää yksittäistä oppiainetta laajempia kokonaisuuksia. Teemaopintojen keskeisenä tehtävänä on tarjota mahdollisuuksia usean eri oppiaineen tietojen ja taitojen yhdistämiseen ja soveltamiseen. Teemaopintojen tavoitteet ja sisällöt tarkennetaan ja konkretisoidaan opetussuunnitelmassa.

Opetuksen tavoitteet

Teemaopintojen tavoitteena on, että opiskelija

- rohkaistuu etsimään eri tieteen- ja taiteenalojen keskeisten käsitteiden ja näkökulmien välisiä yhteyksiä ja muodostaa niiden pohjalta kokonaisuuksia
- hahmottaa ongelmia, ilmiöitä tai kysymyksiä sekä innostuu etsimään niihin ratkaisuja yksin ja yhteistyössä muiden kanssa
- hyödyntää eri aloilta hankkimiaan tietoja ja taitoja
- hakee informaatiota eri lähteistä ja arvioi tietolähteiden luotettavuutta
- soveltaa osaamistaan ja kehittää tieto- ja viestintäteknologisia taitojaan käytännön toiminnassa
- työskentelee tavoitteellisesti ja toimii rakentavasti ryhmän jäsenenä.

Arviointi

Teemaopintojen arviointi perustuu opiskelijan taitoihin hakea tietoa, arvioida ja soveltaa sitä sekä tuottaa luotettavien lähteiden pohjalta jäsentyneitä kokonaisuuksia. Olenaisia arvioinnin kohteita ovat opiskelijan taidot arvioida kriittisesti tietolähteitä sekä ymmärtää eri tietojen ja taitojen välisiä yhteyksiä. Työskentelyn arviointi kohdistuu sen tavoitteellisuuteen ja suunnitelmallisuuteen. Opiskelijoille annetaan ohjaavaa palautetta myös vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoista sekä työvälineiden käytöstä. Teemaopintojen arvioinnissa käytetään monipuolisia arviointimenetelmiä.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

1. Monitieteinen ajattelu (TO1)

Ihminen ja ympäristö -kokonaisuudessa ovat mukana useat oppiaineet, ja tarkempana näkökulmana voivat olla esimerkiksi metsä, ekologinen jalanjälki, biokemia, luonnon-ilmiot tai ravitsemus.

Kurssi tarjoaa tilaisuuksia ajattelun taitojen ja kriittisen tiedon käsittelyn kehittämiseen sekä eri tieteen- ja taiteenalojen välisten yhteyksien hahmottamiseen yksin ja yhdessä toisten kanssa. Valittua aihetta lähestytään eri näkökulmista ja tarkastellaan niihin mahdollisesti liittyviä globaaleja ongelmia. Opiskelijat voivat tehdä aiheesta esimerkiksi tutkielman, videon, opetusmateriaalia tai pelin.

Kurssin arviointiperusteina ovat sekä oppiainerajat ylittävä osaaminen että yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot.

2. Tutkiva työskentely teknologialla (TO2),

Mukavaa matikkaa, fiksua fysiikkaa ja kivaa kemiaa – lukiolaisten kerho alakoululaisille

Kurssin tavoitteena on, että opiskelijat suunnittelevat ja toteuttavat alakoulun oppilaille iltapäiväkerhon. Opiskelijat pohtivat ja etukäteen valmistelevat ja kokeilevat erilaisia matematiikkaan, fysiikkaan ja kemiaan liittyviä tehtäviä ja töitä. Jokainen opiskelijapari tai -ryhmä valmistautuu pitämään yhden kerhokerran joko alakoulun oppilaille tai kurssilla oleville opiskelijoille, jos iltapäiväkerho ei toteudu. Oma projektityön suunnittelu ja toteutus dokumentoidaan tieto- ja viestintätekniikkaa hyödyntäen ja muiden työt opponoidaan.

3. Osaaminen arjessa (TO3)

Vapaaehtoistoiminnan, työelämän, liikennekasvatuksen tai kansainvälisen toiminnan kurssilla opiskelija saa tilaisuuksia tietojensa ja taitojensa soveltamiseen käytännön työtehtävissä ja tilanteissa. Tarkoituksena on vahvistaa opiskelijoiden koulussa hankkiman osaamisen ja arkielämän välistä yhteyttä. Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii ymmärtämään yhteiskunnan toimintaperiaatteita ja kehittää työelämässä tarvittavaa osaamista koulun ulkopuolisissa toimintaympäristöissä. Hän saa mahdollisuuksien mukaan tilaisuuksia osaamisensa syventämiseen myös kansainvälisessä yhteistyössä. Opiskelijalle voidaan lukea hyväksi kokonaan tai osin kurssin tavoitteiden ja sisältöjen mukainen muualla hankittu osaaminen. Osallistumisesta tuodaan todistus. Ilomantsin lukiossa kurssisuoritus koostuu kolmesta 12 tunnin moduulista, jotka valitaan seuraavista:

- 1) Kansainvälisyys. Kansainvälisen toiminnan osiossa opiskelijat ja opettajat valmistelevat ja toteuttavat opintoretken johonkin ulkomaiseen kohteeseen. Opiskelijat suunnittelevat matkan budjetin sekä keinot yhteisen rahoituksen hankkimiseksi. Mahdollisuuksien mukaan tehdään yhteistyötä paikallisten yritysten ja järjestöjen sekä opiskelijakunnan kanssa. Matkakohteeseen, sen tapoihin ja kohteliaisuusfraaseihin tutustutaan etukäteen. Matkustamiseen liittyvät kuluttajansuoja-asiat (mm. varausehdot ja vakuutukset) otetaan selville. Matkakokemuksia dokumentoidaan.
- 2) Vapaaehtoistoiminta, esimerkiksi Lähimmäispalvelukeskus Iljalassa suoritettu vapaaehtoistoiminta, Suomen Punaisen ristin tai vastaavan järjestön vapaaehtoistoiminta tai vapaaehtoistyöhön liittyvä kurssi, vapaapalokuntatoiminta tms.
- 3) Ensiapu 1 ja 2 -kurssien suorittaminen.
- 4) Kerho-ohjaus, esimerkiksi lasten liikunta- tai muiden kerhojen ohjaus ja niihin liittyvä koulutus.
- 5) Yrittäjäyys. Esimerkiksi 4H-yrittäjänä toimiminen tai yrittäjäyyskoulutus.
- 6) Liikennekasvatus.